

[Aksel Møller.]

man loven fra at være en lov om støtte til byggeri, og da vel først og fremmest til boligbyggeri, til at være en beskæftigelseslov. Vi må se at indrette os sådan, at arbejdskraften kan flytte derhen, hvor der er behov for den, hvor der er mulighed for, at den kan anvendes ved et byggeri, som der er efterspørgsel efter. Det er synspunkter, som vi næppe kommer udenom at måtte undersøge nærmere i udvalget.

Jeg var så uheldig i går ikke at være opmærksom på eller ikke huske bestemmelserne i forretningsordenen om taletiden ved første behandling, og derfor lykkedes det mig ikke at fremføre noget, som det var mig magtpåliggende af få sagt. Nu har det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp sagt det, og jeg vil gerne slutte mig til det ærede medlems betragtning. Den gik ud på, førstod jeg, at man meget vel skulle kunne tænke sig at give statslån til byggeri, der indeholder boliger på mere end 85 m², men da ikke at give m²-tilskud dertil. Efter at statslånene nu forrentes med markedsrenten, forekommer det mig, at det vil være mindre betænkeligt at gå den vej. Det vil formindske vor ængstelse for, at byggeriet bliver altfor ensartet, hvad de udbudte lejligheders størrelse angår.

Det ærede medlem hr. Carl P. Jensen fremsatte nogle betragtninger om det danske byggeris stilling i sammenligning med andre landes og stillede det spørgsmål, hvordan det kunne gå til, at andre lande kunne bygge væsentlig mere, end vi kunne bygge, f. eks. i 1939 og i årene forud derfor. Det var, forekommer det mig, et rigtigt spørgsmål at stille, og det er vel også et af de spørgsmål, man må prøve at finde et svar på.

Det kan næppe, hvad det ærede medlem antydede, være vore forsvarsudgifter, som skulle være årsagen hertil. Mig bekendt har f. eks. Norge også ganske betydelige forsvarsudgifter i forhold til den norske nationalindkomst. Årsagen må være noget andet, for det ærede medlem har jo ret: der er vitterlig et mindre produktivt resultat af byggekræfterne i det danske samfund i dag, end der har været tidligere. At få svar på spørgsmålet er derfor overmåde vigtigt. Jeg tror, at en del af svaret, den væsentligste del af svaret, ligger deri, at vi har indrettet

vor byggestøttelovgivning forkert. Måske vil indførelsen af det markedsforrentede statslån og m²-tilskudsprincippet kunne forandre misforholdet, fordi den indfører konkurrencen. Et hurtigere byggeri er et billigere byggeri og derfor en fordel for bygherren, enten det er en privatmand eller en forening. Konkurrencen om den laveste husleje holder dermed sit indtog, den økonomiske interesse i byggeriets udførelse vokser, og måske der så vil kunne udløses så væsentlige kræfter, at der virkelig kan blive tale om, at vor byggekapacitet kan overkomme væsentligt mere, end den har kunnet overkomme i de senere år, og måske endda lige så meget, som den kunne under de meget, meget friere tilstande i 1939.

Kirsten Gloerfelt-Tarp: Min udtalelse i går om, at det muligvis var ønskeligt at få en dispensationsbestemmelse indført i loven, således at der var en mulighed for i større udstrækning at give støtte til byggeri med lejligheder større end 85 m², men også kun til sådanne lejligheder, gik nu ikke så vidt, som det ærede medlem hr. Aksel Møller har opfattet den. Den var rettet imod overgangsbestemmelserne, den var rettet imod samlede bebyggelser, hvoraf en hel del var fuldført og noget under opførelse, og hvor udgifterne ved det senere byggeri gik med ind i beregningerne for det samlede byggeri.

Det, som har kaldt mig op, er den højtærede boligministers afstandtagen fra en udvidelse af låneordningen på grundlag af vurderingen, og det er boligministerens motivering heraf. Jeg erindrer meget vel, at boligministeren i efteråret var betænkelig ved at gennemføre en udvidelse af låneordningen til at omfatte det helt lille etagebyggeri, og betænkeligheden skyldtes hensynet til kvaliteten. Den højtærede minister henviser til, at der blev foretaget en summarisk undersøgelse fra boligministeriets side af en del af dette parcelhusbyggeri, og at man var kommet til det resultat, at der var en ikke ubetydelig del af husene, som ikke opfyldte de betingelser, man måtte stille fra boligministeriets side med hensyn til standarden. Jeg erindrer meget vel denne undersøgelse, der, såvidt jeg husker, viste — og det var en summarisk undersøgelse — at ca. 70 pct. af husene tilfredsstillede bolig-